

Sygn. akt III AUa 284/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Lublinie

sprawy I. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 14 stycznia 2016 r. sygn. akt IV U 53/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz I. M. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Elżbieta Gawda Krzysztof Szewczak

III AUa 284/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 grudnia 2013 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił I. M. prawa do renty rodzinnej od dnia (...) r. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, iż komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 28 listopada 2013 r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Kolejną decyzją z dnia 9 grudnia 2013 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 96, poz. 959 ze zm.) odmówił I. M.prawa do renty socjalnej od dnia 1 listopada 2013 r. Swoje stanowisko organ rentowy uzasadnił tym, iż komisja lekarska ZUS w dniu 28 listopada 2013 r. orzekła, iż ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W odwołaniach od obu powyższych decyzji I. M.domagała się ich zmiany poprzez przyznanie jej prawa do renty rodzinnej oraz do renty socjalnej. Podniosła, iż stan jej zdrowia uniemożliwia podjęcie przez nią pracy. Ponadto, posiada ona znaczny stopień niepełnosprawności, o czym świadczy wydane na stałe orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 8 grudnia 2007 r., nr(...).

W odpowiedziach na oba odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, powołując się przy tym na argumentację przedstawioną w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach sprawy, w których postępowanie zostało wszczęte na skutek wniesienia obu w/w odwołań (sprawy o sygnaturach akt: IV U 53/14 oraz IV U 54/14), na podstawie art. 219 k.p.c. połączył w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił obie zaskarżone decyzje poprzez ustalenie I. M.na stałe od dnia (...). prawa do renty rodzinnej oraz prawa do renty socjalnej. Zasądził nadto od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że ubezpieczona I. M., urodzona w dniu (...), skierowała w dniu 16 września 2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej oraz do renty rodzinnej. Poprzednio I. M.była uprawniona do renty socjalnej, z tym że ostatnio na podstawie decyzji z dnia 29 lipca 2011 r., do okresowej renty socjalnej do dnia 31 października 2013 r. W decyzji tej ustalono wysokość renty socjalnej w zbiegu z rentą rodzinną. Z kolei na podstawie drugiej decyzji z dnia 29 lipca 2011 r. I. M.na stałe była uprawniona do renty rodzinnej.

W toku postępowania administracyjnego mającego na celu rozpatrzenie obu w/w wniosków, ubezpieczona została skierowana na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w dniu 14 października 2013 r. orzekł, że I. M.nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Po rozpatrzeniu sprzeciwu ubezpieczonej od tego orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 28 listopada 2013 r. uznała, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Decyzją z dnia 4 listopada 2013 r. pozwany organ rentowy wstrzymał ubezpieczonej wypłatę renty rodzinnej. Z kolei zaskarżonymi decyzjami z dnia 9 grudnia 2013 r. ZUS Oddział w S. odmówił I. M.od dnia(...).r. prawa do renty rodzinnej oraz prawa do renty socjalnej.

W celu weryfikacji oceny stanu zdrowia ubezpieczonej zawartej w orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS z dnia 28 listopada 2013 r., Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy: neurologa W. D., psychiatry M. D. oraz psychologa A. B.. Biegli ci w wydanej w sprawie opinii łącznej rozpoznali u ubezpieczonej padaczkę z rzadkimi napadami, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz organiczne uszkodzenie (...). Powyższe schorzenia, w ocenie biegłych powodują, że jest ona częściowo niezdolna do pracy, przy czym naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem przez nią 18 roku życia. Wyniki badania(...)przeprowadzonego w dniu 16 września 2013 r. wskazują na niewielkie cechy organicznego uszkodzenia (...). Biegli nie stwierdzili u wnioskodawczyni współistniejących znaczących zaburzeń zachowania, które sprowadzałyby całkowitą niezdolność do pracy ze względu na stan psychiczny. W ocenie biegłych, uprzednie orzeczenie względem ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy wynikało z błędnie postawionego rozpoznania: „Upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym”.

W związku z zastrzeżeniami do tej opinii Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii innych biegłych: psychologa N. B. oraz lekarza psychiatry M. A.. Z opinii wydanej przez tych biegłych wynika, iż ubezpieczona cierpi na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym(...), co powoduje, że jest ona trwale całkowicie niezdolna do

pracy. W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, że I. M. od wczesnego dzieciństwa jest dotknięta upośledzeniem umysłowym. Ubezpieczona jest wyizolowana społecznie, a jej aktywność ogranicza się do nadzorowanego przez matkę wykonywania prostych czynności w gospodarstwie domowym. Jak wskazali biegli, o stopniu upośledzenia umysłowego powinien decydować poziom funkcjonowania społecznego, który u ubezpieczonej utrzymuje się niezmiennie od okresu rozwojowego na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym. Obecny stan psychiczny I. M. powoduje, że jest ona całkowicie niezdolna do podjęcia pracy zarobkowej. Ubezpieczona jest dotknięta trwałym defektem psychicznym nie poddającym się skutecznemu leczeniu.

Sąd Okręgowy na wniosek organu rentowego dopuścił dowód z opinii trzeciego zespołu biegłych: psychologa M. K. i lekarza psychiatry J. U.. Biegli ci uznali, iż wnioskodawczyni funkcjonuje intelektualnie na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim. Istnieją u niej zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym. Obniżenie sprawności intelektualnej powoduje u niej osłabienie funkcjonowania w sferze społeczno-emocjonalnej. Ubezpieczona ma trudności z budowaniem i utrzymywaniem relacji społecznych, jest wycofana, nieśmiała, zamknięta w sobie. Ma niską odporność na sytuacje stresowe, przejawia zaniżoną samoocenę. Występują u niej upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, zmiany organiczne w (...) o nieustalonej etiologii (prawdopodobnie okołoporodowe), zaburzenia emocjonalne w wywiadzie i łagodnym przebiegu oraz padaczka w wywiadzie z rzadkimi napadami. Schorzenia te powodują, że jest ona całkowicie niezdolna do pracy, przy czym naruszenie sprawności organizmu powstało w dzieciństwie i miało miejsce również w dniu (...) r. oraz trwa do końca lipca 2017 r. Występujące u ubezpieczonej zmiany organiczne w (...) o nieustalonej etiologii pogarszają jej codzienne funkcjonowanie. Mimo tego, że ubezpieczona jest zdolna do podstawowej samoobsługi i nie jest pobudliwa ani agresywna, to wyraźnie są u niej zaznaczone zaburzenia funkcjonowania w sferze społeczno-emocjonalno-motywacyjnej, w tym trudności z budowaniem i utrzymywaniem relacji społecznych, wycofanie z życia, niska odporność na sytuacje stresowe i zaniżona samoocena prowadzą u niej całkowitą niezdolność do pracy ze względu na stan psychiczny. W opinii uzupełniającej biegli: psycholog M. K. i lekarz psychiatry J. U. uzasadniają okresowość całkowitej niezdolności do pracy I. M. wskazali, że jej młody wiek, jak również niewystępowanie u niej zaburzeń zachowania czy epizodów pobudzeniowych, pozwalają na podjęcie wobec niej odpowiednich oddziaływań terapeutycznych, np. w ramach środowiskowego domu samopomocy lub warsztatów terapii zajęciowej, które powinny spowodować poprawę jej codziennego funkcjonowania.

Sąd Okręgowy dokonując oceny zgromadzonego w sprawie niniejszej materiału dowodowego zwrócił uwagę na to, że każda z opinii biegłych, z których dowody zostały przeprowadzone, została wydana przez biegłych posiadających specjalistyczną wiedzę. Sporządzenie każdej z opinii zostało poprzedzone analizą dokumentacji medycznej ubezpieczonej oraz jej badaniem bezpośrednim. Wnioski końcowe każdej z trzech opinii biegłych są odmienne. Sąd I instancji podzielił wnioski przedstawione w drugiej z opinii, która została wydana przez biegłych: psychologa N. B. oraz lekarza psychiatrę M. A.. Zdaniem Sądu Okręgowego treść uzasadnienia opinii wydanej przez tych biegłych wskazuje na to, że jej wnioski końcowe zasługują na przyznanie im największej mocy dowodowej. Biegli psycholog N. B. oraz lekarz psychiatry M. A. podkreślili, iż o stopniu upośledzenia umysłowego powinien decydować poziom funkcjonowania społecznego, który u wnioskodawczyni utrzymuje się niezmiennie od okresu rozwojowego na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym, co powoduje, że od wczesnego dzieciństwa jest ona całkowicie niezdolna do pracy. Biegli wskazali ponadto, że ubezpieczona jest wyizolowana społecznie, a jej aktywność ogranicza się do nadzorowanego przez matkę wykonywania prostych czynności w gospodarstwie domowym. Opinia tego ostatniego zespołu biegłych, w odniesieniu do określenia stopnia niezdolności do pracy jest zbieżna z oceną dokonaną przez biegłych: psychologa M. K. i lekarza psychiatrę J. U.. Sąd Okręgowy nie podzielił opinii pierwszego zespołu biegłych (lekarz neurolog W. D., lekarz psychiatry M. D. oraz psycholog A. B.), w której ubezpieczona została uznana za częściowo niezdolną do pracy.

Rozbieżności w powołanych wyżej opiniach biegłych dotyczące trwałości niezdolności do pracy wnioskodawczyni Sąd Okręgowy rozstrzygnął poprzez przychylenie się do oceny zaprezentowanej w opinii wydanej przez biegłych psychologa N. B. oraz lekarza psychiatrę M. A.. Wskazali oni bowiem, że I. M. jest dotknięta trwałym defektem psychicznym nie poddającym się skutecznemu leczeniu, co przemawia za uznaniem jej za trwale całkowicie niezdolną do pracy od wczesnego dzieciństwa, oraz że poziom jej funkcjonowania społecznego utrzymuje się niezmiennie od okresu

rozwojowego na poziomie upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym. Zdaniem Sądu I instancji argumenty te są przekonujące. Wynika z nich wyraźnie, iż stan zdrowia ubezpieczonej nie ulegnie poprawie. Tym samym Sąd Okręgowy nie podzielił wniosków zawartych w opinii biegłych: psycholog M. K. i lekarza psychiatry J. U., którzy stwierdzili, że młody wiek ubezpieczonej, a także nieobecność zaburzeń zachowania czy epizodów pobudzeniowych pozwalają na podjęcie wobec niej odpowiednich działań terapeutycznych, które powinny spowodować poprawę jej codziennego funkcjonowania.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę również na to, że decyzją pozwanego organu rentowego z dnia 29 lipca 2011 r. została ubezpieczonej przyznana na stałe renta rodzinna. Z tego też względu, zdaniem Sądu Okręgowego, niezrozumiałe jest dopisanie do wniosku o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej również zwrotu dotyczącego renty rodzinnej, jak również niezrozumiałe są decyzje organu rentowego: z dnia 4 listopada 2013 r. o wstrzymaniu wypłaty renty rodzinnej (decyzja ta nie zawierała uzasadnienia) oraz z dnia 9 grudnia 2013 r. o odmowie przyznania prawa do renty rodzinnej od (...)r. Skoro prawomocną decyzją zostało przyznane I. M. na stałe prawo do renty rodzinnej, to nie można uznać za prawidłowe stanowiska organu rentowego, że prawo do tego świadczenia po dniu 31 października 2013 r. wygasło. Organ rentowy nie wznowił bowiem postępowania, co ewentualnie mogłoby doprowadzić do zmiany decyzji z dnia 29 lipca 2011 r.

W ocenie Sądu I instancji wyniki przeprowadzonego w sprawie niniejszej postępowania dowodowego jednoznacznie potwierdziły, że I. M. jest trwale całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało jeszcze we wczesnym dzieciństwie. Spełniła więc ona wszystkie przesłanki prawa do renty socjalnej, bliżej określone w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 982 ze zm.) oraz prawa do renty rodzinnej, bliżej określone w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.).

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy zmienił obie zaskarżone decyzje poprzez przyznanie I. M. stałych praw do renty socjalnej i renty rodzinnej – obu od dnia 1 listopada 2013 r.

Apelację od tego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.. Zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości apelant zarzucił mu:

a/ naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie wyrażonej w tym przepisie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie oceny w szczególności opinii biegłych lekarzy neurologów i psychiatrów oraz psychologów w sposób niewszzechstronny;

b/ naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię przepisów art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.) i przyjęcie, że ubezpieczona jest trwale całkowicie niezdolna do pracy.

W konsekwencji tych zarzutów organ rentowy wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację organu rentowego ubezpieczona I. M. wносиła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania za I i II instalację, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w sprawie niniejszej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97 – OSNC 1999, z. 3, poz. 60; z dnia 12 stycznia

1999 r., I PKN 21/98 – OSNAP 2000, nr 4, poz. 143; z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98 – LEX nr 50863; z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 227/03 – LEX nr 585855; z dnia 20 maja 2004 r., II CK 353/03 – LEX nr 585756; z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09 – LEX nr 518138; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09 – LEX nr 602700).

Przedmiotem sporu w sprawie niniejszej było spełnienie przez I. M. przesłanek nabycia prawa do renty socjalnej oraz prawa do renty rodzinnej. Zasadniczej ocenie Sądu I instancji została poddana okoliczność stopnia niezdolności wnioskodawczyni do pracy. Jedynie bowiem ustalenie, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, przy spełnieniu kolejnych przesłanek bliżej określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 982 ze zm.) oraz art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.), dawałoby podstawę do ustalenia jej prawa do obu żądanych świadczeń.

Bezsprzecznie ocena istnienia niezdolności do pracy i jej stopnia, a co za tym idzie również weryfikacja orzeczeń wydanych przez lekarzy orzeczników, należy do kategorii okoliczności, których stwierdzenie wymaga wiadomości specjalnych, co czyni koniecznym przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu odpowiednich specjalności medycznych (art. 278 k.p.c.). Sąd Okręgowy uczynił zadość temu obowiązkowi powołując biegłych o specjalnościach adekwatnych do schorzeń I. M., tj. biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii oraz neurologii. Sąd I instancji ocenił dowody z opinii trzech zespołów biegłych w sposób odpowiadający wskazaniom sformułowanym w art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którymi wiarygodność i moc dowodów sąd ocenia według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sposób dokonywania tej oceny nie został normatywnie doprecyzowany, jednakże wskazówki co do tego odnaleźć można w orzecznictwie (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1996 r., III CKN 8/96 – OSNC 1997, z. 3, poz. 30), w którym podkreśla się, że ocena musi obejmować wszystkie dowody i winna być dokonywana wszechstronnie. Wprawdzie opinia biegłych jako dowód oparta jest na wiadomościach specjalnych, to podlega ona jednakże ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem, na tle tego materiału, koniecznym jest stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen zawartych w opinii oraz czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., V CK 659/04 – LEX nr 180821). W związku z tym, że w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy podstawowym więc dowodem jest dowód z opinii biegłego, sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z tą opinią, jeśli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1974 r., II CR 748/74 – LEX nr 7618). Sąd ocenia opinie biegłych pod kątem ich logiki, spójności oraz tego, czy odpowiadają one na postawione tezy dowodowe.

Podkreślenia wymaga to, że o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Dotyczy to również schorzeń o przewlekłym charakterze, które niewątpliwie występują u ubezpieczonej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 r., II UKN 113/00 – OSNP 2002, nr 14, poz. 343). Schorzenia te muszą naruszać sprawność organizmu w znacznym stopniu na dłuższy okres czasu. W tym miejscu należy zauważyć, iż zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do jakiejkolwiek pracy. Z kolei częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 3 ostatnio powołanej ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy, zgodnie z art. 13 ust. 1 cyt. ustawy, uwzględnia się:

- okoliczności o charakterze medycznym, a zatem stopień naruszenia sprawności organizmu i możliwość przywrócenia jej w drodze leczenia i rehabilitacji

- oraz okoliczności o charakterze socjalnym, tj. możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy i celowość przekwalifikowania zawodowego, przy uwzględnieniu rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych.

Mając na uwadze przedstawione w apelacji zarzuty w zakresie stanu zdrowia ubezpieczonej i jego wpływu na zdolność do wykonywania pracy zarobkowej podkreślenia wymaga to, że ocen tych należało dokonywać w powiązaniu z posiadanymi przez wnioskodawczynię I. M. rzeczywistymi kwalifikacjami zawodowymi, a właściwie ich brakiem, ponieważ posiada ona wykształcenie jedynie na poziomie gimnazjalnym oraz nigdy nie pracowała. Nie zdobyła więc kwalifikacji zawodowych jako pracownik w czasie przebiegu zatrudnienia, wykonując choćby najprostsze prace. Te wszystkie okoliczności zostały uwzględnione jedynie w opinii wydanej przez drugi zespół biegłych: psycholog N. B. i lekarza psychiatrę M. A., na której prawidłowo oparł się Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok. Brak kwalifikacji zawodowych wyuczonych, czy nabytych praktycznie, a także nieprzystosowanie (wyzolowanie) społeczne praktycznie nie zostały uwzględnione przez zespoły biegłych, którzy wydali w sprawie niniejszej kolejno pierwszą i trzecią opinię. Nie znajduje w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego regulujących postępowanie dowodowe wyrażone w apelacji zapatrywanie, że jedna opinia biegłych nie może stanowić wyłącznej podstawy ustalenia, że stan zdrowia osoby ubezpieczonej w przyszłości nie ulegnie poprawie. Nie wielość opinii biegłych zawierających zbieżne wnioski końcowe lecz poziom wiedzy medycznej biegłych, poprawność przeprowadzonych przez nich badań oraz analizy dostępnej dokumentacji medycznej obrazującej przebieg leczenia osoby ubezpieczonej, a także logiczność wniosków końcowych są okolicznościami decydującymi o podzieleniu przez sąd konkretnej opinii i przyjęcie jej za podstawę rozstrzygnięcia danej sprawy. Biegli, na których powołała się apelacja, tj. psycholog M. K. i lekarz psychiatra J. U., nie stwierdzili, że odpowiednie działania terapeutyczne doprowadzą w bliżej nieokreślonej przyszłości do uzyskania przez wnioskodawczynię kwalifikacji zawodowych i zdolności do pracy. Z opinii tych biegłych wynika, że odpowiednie działania terapeutyczne mogą jedynie spowodować poprawę jej codziennego funkcjonowania. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na to, że wszyscy biegli powołani przez Sąd I instancji zgodnie stwierdzili, że ubezpieczona ze względu na stan zdrowia, w tym niedorozwój umysłowy, jest w stanie wykonywać pod nadzorem domowników (przede wszystkim matki) jedynie proste czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Z żadnej z opinii biegłych wydanych w sprawie niniejszej natomiast nie wynika, co wymaga podkreślenia, że I. M. zachowała choćby w minimalnym stopniu zdolność do pracy zarobkowej.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ocenę przeprowadzonych w sprawie dowodów, w szczególności dowodów z trzech opinii biegłych, w sposób niewszechstronny, nie może być więc uznany za trafny. Sąd Okręgowy rozważył bowiem wszystkie opinie i wyjaśnił dlaczego podzielił i oparł się jedynie na opinii biegłych: psycholog N. B. i lekarza psychiatry M. A.. Ocena Sądu I instancji mieściła się w sędziowskiej zasadzie swobody oceny dowodów i jako taka zasługuje na uznanie. To, że ze zgromadzonych dowodów apelant wyprowadza odmienne wnioski, nie jest podstawą do zakwestionowania prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego zważywszy, że nie są to ustalenia dowolne, ani też sprzeczne z zebranymi dowodami. Należy przy tym podkreślić, że to sąd weryfikuje opinie biegły pod kątem miarodajności w postępowaniu dowodowym i takiej weryfikacji dokonano w sprawie niniejszej. Okoliczność, że organ rentowy nie jest przekonany co do wniosków opinii biegłych, którą Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za podstawę zaskarżonego wyroku, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie stanowi podstawy do zakwestionowania tej opinii jako niemerytorycznej.

Podkreślić należy również, że strona która zamierza skutecznie podważyć wartość dowodową opinii biegłego sądowego i chce zakwestionować wnioski w niej wyrażone, winna przytoczyć rzeczowe argumenty, uzasadniające jej twierdzenia oraz konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość. Tymczasem zarzuty przedstawione przez organ rentowy w apelacji nie znalazły potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym, stanowią one w istocie polemikę z argumentami orzeczenia i jako takie nie zasługują na uwzględnienie. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego brak było podstaw do kwestionowania wniosków w/w opinii biegłych: psycholog N. B. i lekarza psychiatry M. A., bowiem zastrzeżenia zgłoszone w apelacji do tej opinii nie zawierały żadnych merytorycznych zarzutów. Sprowadzały się jedynie do polemiki z prawidłowo sporządzoną i uzasadnioną opinią. Opinie ta była logiczna, spójna i spełniała wszelkie kryteria, których wymagają przepisy prawa.

Sąd Apelacyjny, mając zatem na uwadze poczynione w oparciu o materiał dowodowy ustalenia faktyczne, w szczególności w oparciu o ostatnio powołaną opinię biegłych sądowych, doszedł do wniosku, że ubezpieczona jest trwale całkowicie niezdolna do pracy. Z kolei to sprawiło, że przedstawiony w apelacji zarzut naruszenia prawa

materialnego, a mianowicie art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że ubezpieczona jest trwale całkowicie niezdolna do pracy, w okoliczności sprawy niniejszej również nie mógł być uznany za trafny.

Zaskarżony wyrok odpowiada więc prawu, a apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania instancji odwoławczej Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. 2014 r., poz. 1025 ze zm.) oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 r., poz. 1804).

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.